

**EESTI
KESKKONNAJUHTIMISE
ASSOTSIATSIOON**

TEABELEHT

1

Eesti Keskkonnajuhtimise Assotsiatsiooni teabeleht ilmub kolm korda aastas ning on mõeldud assotsiatsiooni liikmete ja laiemale üldsuse teavitamiseks EKJA tegevusest ja keskkonnajuhtimisest.

Tere, lugupeetud lugejad!

Teie käes on 2003. aasta mais loodud Eesti Keskkonnajuhtimise Assotsiatsiooni esimene teabeleht, mis hakkab ilmuma kolm korda aastas. Teabeleht on mõeldud kõigile neile, kes on huvitatud EKJA tegemistest ning keskkonnajuhtimisest. Teabelehes tutvustatakse EKJA liikmete keskkonnategevust ning toimunud ja toimuvaid keskkonnajuhtimisega seotud koolitusi, konverentse, seminare, samuti muid tegevusi. Ühtlasi üritab teabeleht hoida lugejaid kursis viimaste arengutega keskkonnajuhtimise valdkonnas nii Eestis kui kogu maailmas.

Käesolev number sisaldab informatsiooni EKJA loomise kohta ning tutvustab EKJA eesmärgi, tegevust ja liikmeskonda ning assotsiatsiooni loomisele kaasa aidanud rahvusvahelisi projekte. Antakse teada, kuidas astuda EKJA liikmeks ning kust leida lisainformatsiooni assotsiatsiooni kohta. Lühiklendid tutvustavad Rahvusvahelist Keskkonnajuhtimise Organisatsiooni (INEM), keskkonnajuhtimissüsteemide (ISO 14001) rakendamise hetkeolukorda Eestis ja Eesti Energia Grupi keskkonnategevust 2002/2003. majandusaastal. Tutvustatakse ilmunud trükiseid ning antakse teada sündmustest, mis on toimunud alates EKJA loomisest ning mis seisavad ees veel sellel aastal.

Loodan, et EKJA teabeleht pakub teile huvitavat informatsiooni.

Lugupidamisega,
Valdur Lahtvee
EKJA juhatuse esimees

KONTAKTID:

Eesti Keskkonnajuhtimise Assotsiatsioon
Pk 160
10502 Tallinn
Tel: +372 627 6100
Faks: +372 627 6101
E-post: ekja@ekja.ee
www.ekja.ee

EESTI KESKKONNAJUHTIMISE ASSOTSIATSIOON (EKJA) LOOMISEST

Eesti Keskkonnajuhtimise Assotsiatsioon asutati 21. aprillil 2003 koostöös Rahvusvahelise Keskkonnajuhtimise Organisatsiooni (INEM), Säästva Eesti Instituudi ja asjast huvitatud ettevõtete ja asjast huvitatud ettevõtete vajadus keskkonnajuhtimisega tegeleva organisatsiooni järele ning seda toetasid kaks rahvusvahelist projekti (viimasest lähemalt lk 2).

Milleks on vaja veel üht mittetulundusühingut? Uute keskkonnapoliitika põhimõtete jõuline esilekerkimine (nt tootja vastutus ning saastaja maksab põhimõte, elutsükli-lähenedamine) ja keskkonnanõuete karmistumine sunnib ettevõtteid ja organisatsioone lisaks majandustegevuse näitajatele pöörama üha enam tähelepanu oma keskkonnategevuse parendamisele. Seda tingivad nii karmistuvad keskkonnavalused õigusaktid (nt kompleksload, nõuded jäätmeäitlusele) ja majanduslikud hoovad (nt ressursimaksud ja saastetasud ning koostööpartnerite esitatavad keskkonna-

nõuded) kui ka ühiskonna keskkonnateadlikkuse tõus (nt tarbijate nõudlus keskkonnasõbralike toodete järele).

Assotsiatsioon on mõeldud ettevõtetele, kes soovivad abi, toetust ning informatsiooni ettevõtlusega seotud keskkonnaküsimuste lahendamiseks ning ohjamiseks, et vähendada ettevõtete tegevusest tulenevat keskkonnamõju ning tagada kogu ühiskonna säästev areng. Assotsiatsiooni ülesanne on olla vahelülks nii ettevõtjate ja riigi (nt seaduste väljatöötamine ja täiustamine) kui ka ettevõtjate ja kodanikuühiskonna (nt suhtlus keskkonnaorganisatsioonidega) vahel ning esindada oma liikmeskonna huve keskkonnaküsimustes. Eelkõige tegeletakse keskkonna- ja keskkonnajuhtimisalase informatsiooni kogumise, vahendamise ja levitamise, kasutades ajakohaseid kommunikatsioonivahendeid. Loodud assotsiatsioon on avatud kõigile ettevõtetele, kes on huvitatud sellest, kuidas keskkonnaga seotud küsimustega paremini toime tulla.

LIIKMED

Eesti Keskkonnajuhtimise Assotsiatsiooni liikmeskond koosneb tegevliikmetest ja toetajaliikmetest. Tegevliikmeks võib olla ettevõtlusega tegelev juriidiline isik, riigiasutus või omavalitsus, kes tunnistab ja järgib assotsiatsiooni põhikirja ning maksab liikmemaksu. Tegevliikmel on üldkoosolekul

hääleõigus. Toetajaliige on juriidiline või füüsiline isik, kes on huvitatud assotsiatsioonis aktiivselt või passiivselt tegutsemisest ja osalemisest ühisüritustel. Toetajaliikmel ei ole üldkoosolekul hääleõigust, kuid ta maksab liikmemaksu. Liikmeks astumise infot vaata EKJA kodulehelt.

EESTI KESKKONNAJUHTIMISE ASSOTSIATSIOONI LIIKMED:

AS Eesti Energia; AS Eesti Raudtee; AS Kunda Nordic Tsement; AS Tallinna Sadam; AS Tallinna Vesi; AS EKSEKO; AS FKSM; Cleanaway Eesti AS; Langham OÜ; ELLE OÜ; Ragn-Sells AS; Bureau Veritas Eesti OÜ; Dulevo OÜ; Riigimetsa Majandamise Keskus (RMK); SEI-Tallinn; ABB AS; Elcoteq Tallinn AS; üksikisikutena Kertu-Liisa Terk ja Eike Riis

TAUST

Eesti Keskkonnajuhtimise Assotsiatsiooni loomisele on kaasa aidanud kaks projekti: BALTEMA ja Eco Forum Baltica. Mõlema projekti Eesti-poolseks partneriks on Säästva Eesti Instituut (SEI-Tallinn).

Baltema

2002. aasta lõpus alustas Rahvusvaheline Keskkonnajuhtimise Assotsiatsioon (INEM) tööd projektiga Unternehmensverband für Umweltbewusstes Management für die Baltischen Länder (edaspidi BALTEMA), mille eesmärk on toetada keskkonnajuhtimise arengut Balti riikides. 2004. aasta lõpuni kestva projekti rahastajaks on Saksa Keskkonnafond (Deutsche Bundesstiftung Umwelt, DBU).

Eco Forum Baltica

2003. aastal jätkub Eco Forum Baltica projekt, kus SEI-Tallinn koostöös Stockholmi Maakonnavalitsuse, Rootsi Keskkonnajuhtimise Assotsiatsiooni, Rootsi Kaubanduskoja ja mitme teise

Projekti peamised ülesanded ja tegevused:

- Eesti Keskkonnajuhtimise Assotsiatsiooni loomisele kaasaaitamine ja tegevuste algatamine, liikmeskonna loomine
- Keskkonnajuhtimismeetodite (nt ökokaardistamine, keskkonnategevuse tulemuslikkuse hindamine jms) tutvustamine ja rakendamine Eestis
- Pilotprojektide läbiviimine, abimaterjalide publitseerimine jne.

Rootsi, Läti, Leedu ja Poola partneriga tutvustab keskkonnajuhtimismeetmeid ning viib läbi mitmeid keskkonnajuhtimist tutvustavaid tegevusi. Projekti rahastab Rootsi Majandusarengu Agentuur (NUTEK) ja Euroopa Liidu programm Baltic Sea Region INTERREG III B.

Säästva Eesti Instituut (SEI-Tallinn) on Eestis registreeritud valitsusväline mittetulunduslik sihtasutus, kelle eesmärgiks on suunata ühiskonna arengut ja keskkonnaseisundit mõjutavaid otsuseid tasakaalustatuse ja jätkusuutlikkuse poole.

SEI-Tallinn on oma 11 tegutsemisaasta jooksul osalenud paljudes rahvusvahelistes ja kohalikes keskkonna- ja säästva arengu projektides. SEI-Tallinn on Eesti Keskkonnaorganisatsioonide Koja ja Rahvusvahelise Keskkonnajuhtimise Organisatsiooni (INEM) liige.

Täpsem info ja kontaktid: Säästva Eesti Instituut (SEI-Tallinn) Tel: 627 6100
E-post: seit@seit.ee, www.seit.ee

EKJA KODULEHEKÜLG
www.ekja.ee

Kodulehekülg sisaldab infot EKJA kui organisatsiooni kohta. Kätesaadavad on EKJA põhikiri ja tegevuskava, andmed liikmeskonna, organisatsiooniga liitumise, juhatuse jms kohta. Peale selle pakutakse teavet keskkonnajuhtimisvahenditest, keskkonnaõigusaktidest, trükistest, koolitustest/ konverentsidest. Koduleheküljelt leiab vajalikke viiteid ja asjakohaseid uudiseid.

EKJA liikmetel on ligipääs lisainfole pärast kasutajanime ja salasõna sisestamist.

ISO 14001 EESTIS

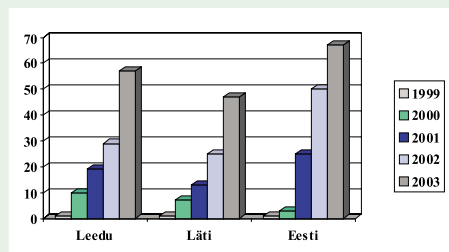
Üha enam on hakanud Eesti ettevõtted rakendama ISO 14001 standardi nõuetele vastavat keskkonnajuhtimissüsteemi (KKJS). Alates 1998. aastast, mil Eestis sertifitseeriti esimene ISO 14001 nõuetele vastava keskkonnajuhtimissüsteemi juurutanud ettevõtte, on sertifitseeritud ettevõtete arv kiiresti suurenenud. 2003. aasta oktoobri seisuga on Eestis sertifitseeritud 67 ettevõtet. Kõige enam on ISO 14001 nõuetele vastavat KKJS-i rakendanud ehitusettevõtted, järgnevad elektriseadmeid, ehitusmaterjale ja kemikaale tootvad ettevõtted. Lätis on praegu 47 ja Leedus 57 ISO 14001 sertifikaati omavat ettevõtet.

Kui esimeste sertifitseeritud ettevõtete puhul oli süsteemi juurutamise põhjuseks valdavalt lääne omanike või ematettevõtete nõudmine, siis täna on peamine põhjus, miks ettevõtted on ISO 14001 nõuetele vastavat KKJS-i juurutanud, äripartnerite ja klientide nõue, mis on peamiseks argumendiks eelkõige allhanget tegevatele ettevõtetele (nt elektroonika- ja metallitööstus-

ettevõtted). On üsna tavaline, et lääne ettevõtted nõuavad oma Eesti allhankijatelt sertifitseeritud keskkonnajuhtimissüsteemi olemasolu. Teine peamine põhjus, miks Eesti ettevõtted ISO 14001 juurutavad, on konkurentsivõime tõstmine kohalikul turul (ehitusettevõtted, jäätmekäitlejad).

INEM peab ISO 14001 "edetabelit" (The ISO 14001 Speedometer), mida juhivad sellised riigid nagu Jaapan (üle 10 000 sertifitseeritud organisatsiooni), Saksamaa, Hispaania, Suurbritannia, Rootsi ja Ameerika Ühendriigid. Lisaks sertifitseeritud organisatsioonide üldarvule riigi kohta järjestatakse riike ka rahvaarvu suhtes (sertifikaat 1000 inimese kohta). Seda edetabelit juhivad Rootsi, Taani, Soome, Šveits ja Sloveenia. Eesti kuulub edetabeli teise kümnesse.

Jooksvat infot ISO 14001 standardi nõuetele vastava keskkonnajuhtimissüsteemi rakendanud ettevõtete kohta saab Eesti Kvaliteediühingu koduleheküljelt (www.eaq.ee).

ISO 14001 juurutanud ettevõtete arv Balti riikides (1999–2003 oktoober).

KESKKONNASÕBRALIKE ETTEVÕTETE TIPP 10

Teist korda toimub Eestis Keskkonnaministeeriumi eestvedamisel konkurs "Keskkonnasõbralike ettevõtete TIPP 10". Konkursi eesmärk on tunnustada Eesti ettevõtete jõupingutusi ja investeringuid keskkonnasaaste vähendamiseks, propageerida keskkonnahoidlikku tootmisviisi ja teadvustada avalikkust säästva arengu suunalisest tegevusest. Konkursil võivad osaleda kõik Eesti tootmis- ja teenindussfääri ettevõtted.

Elmisel aastal osalesid konkursil ka EKJA liikmed Elcoteq Tallinn AS ja AS Kunda Nordic Tsement. Viimane neist tunnustati võitjaks tänu oma keskkonnajuhtimissüs-

TRÜKISED

EKJA üks eesmärk on tutvustada ja levitada uusimaid keskkonnajuhtimis-meetodeid. Viimase aja projektide raames on välja antud mitmeid keskkonnajuhtimisega seotud trükiseid.

Ökokaardistamine

Ökokaardistamine on lihtne visuaalne vahend eelkõige väike- ja keskmise suurusega ettevõtetele oma keskkonnategevuse analüüsimiseks, juhtimiseks ning sellest teavitamiseks.

Ökokaardistamine on lihtne abivahend neile ettevõtetele, kes soovivad kiiresti saada ülevaadet oma keskkonnategevusest ja võimalikest probleemidest ning selle põhjal parandada selle tegevuse tulemuslikkust. Ökokaardistamine on ka hea vahend ettevõtte esmase keskkonnanülevaatus läbi viimiseks, kui juurutatakse standardi-

seeritud keskkonnajuhtimissüsteeme (ISO 14001, EMAS).

Ökokaardistamise trükiseid müügil ei ole. Neid jagatakse ökokaardistamise koolituses osalevatele ettevõtetele. BALTEMA projekti raames koolitati välja rühm Eesti eksperte, kes on pädevad viima läbi ökokaardistamise koolitusi ettevõtetes ja organisatsioonides. EKJA-l on kavas 2004. aasta esimesel poolel läbi viia ökokaardistamise koolituste seeria. Informatsiooni koolituste ja ökokaardistamise käsiraamatu kohta saab EKJA-st või SEI-Tallinnast.

Ökokaardistamise loojaks on INEM ja Heinz Werner Engel.

Lisainformatsiooni ökokaardistamise kasutamise võimalustest ja rahvusvahelistest kogemustest saab ökokaardistamise koduleheküljelt www.ecomapping.org

teemi sihipärasele juurutamisele. Sel aastal osaleb hindamiskomisjoni töös ka EKJA.

Osalemismaterjalide esitamise tähtaeg oli 1. november 2003. Kandidaatide esitamise tähtaeg Euroopa 2004 keskkonnakonkursile on 15. jaanuar 2004.

Euroopa konkursi koduleheküljelt: <http://www.eu-environment-awards.org/>
Täpsem info Eesti koduleheküljelt: <http://www.envir.ee/ippc/lingid.htm>

EESTI ENERGIA KESKKONNATEGEVUS 2002/2003

2002/2003. majandusaastal tegi Eesti Energia (EE) AS keskkonnakaitseks investeringuid 2 292 miljoni krooni ulatuses. Olulisemad investeringud olid AS Narva Elektriijaamad, Eesti Elektriijaama ja Balti Elektriijaama katelde renoveerimine, Eesti Elektriijaama elektrifiltrite vahetus, EE Põhivõrgu 16 ja EE Jaotusvõrgu 5 alajaama õlikogumiseadmete uuendamine. Lisaks püstitati Virtsus tuulegeneraatorid ning taastati Linnamäe hüdroelektriijaam.

2003. aastal on Eesti Energia Grupi ettevõtetest ISO 14001 sertifikaadi

saanud Eesti Energia AS Põhivõrk, AS Põlevkivi Kaevandused, AS Põlevkivi Raudtee ja AS Mäetehnika.

Energiasäästu propageerimise kava raames toetati üldhariduskoolidele õppematerjalide valmistamist ning kuulutati välja energiasäästu projektikonkurss, mille käigus rahastati 100 000 krooni ulatuses kaht projekti.

EE AS Rohelise Energia projekti tunnustas Eesti Keskkonnaministeerium 2002. aastal keskkonnaauhinnaga. Roheline Energia on EE AS algatatud projekt taastuvenergia toetuseks ja propageerimiseks. Roheline Energia on maine- ja staatus- toode, mis näitab ostja keskkonnateadlikkust ja sotsiaalset vastutust. Rohelise Energia märki võib leida mitmetelt toiduainetööstuse toodetelt. 2001/2002. majandusaasta lõpu seisuga oli Rohelise Energia süsteemiga ühinenud 544 ettevõtet, asutust, organisatsiooni ja isikut, neist 356 on kodukliendid.

Täpsem info EE keskkonnategevuse kohta ettevõtte 2002. aasta keskkonnanaruandest. Aruanne on kättesaadav nii paber- kui ka elektroonilisel kujul EE koduleheküljelt www.energia.ee

Keskkonnajuhtimissüsteemi käsiraamat

Keskkonnajuhtimissüsteemi käsiraamat on üks vähestest eestikeelsetest juhendmaterjalidest, mis on mõeldud ISO 14001 standardi kohase keskkonnajuhtimissüsteemi rakendamiseks.

Käsiraamat sisaldab kõiki keskkonnajuhtimissüsteemi (KKJS) rakendamise etappe, alates esmasest keskkonnanülevaatusest ning lõpetades süsteemi valmisoleku hindamisega (auditeerimine) ja sertifitseerimiseks ettevalmistamisega. Peale selle tutvustatakse saastuse vältimise põhimõtet ja uusi keskkonnajuhtimisalaseid suundumusi, mida saab kasutada organisatsiooni keskkonnategevuse edasiseks arendamiseks ja täiustamiseks.

Eestikeelne käsiraamat valmis SEI-Tallinna ja Lundi Ülikooli koostöö tulemusena.

Käsiraamatu hind EKJA liikmetele on 100 krooni, teistele 250 krooni. Raamatut saab tellida SEI-Tallinnast. EKJA liikmed saavad käsiraamatu EKJA kaudu.

Kemikaaliriski juhtimine ettevõttes

26. septembril esitleti Balti Keskkonnafoorumi (BEF) projekti "Kemikaaliriski juhtimine ettevõttes" tulemusi. Projekt viidi läbi kolmes Balti riigis. Igast riigist osales projektis 4 pilootettevõtet. Projekti tulemusena valminud kemikaaliriski juhtimise käsiraamat on mõeldud ettevõtetele, kes kasutavad igapäevaselt kemikaale ning soovivad vältida ja piirata ohtlike kemikaalide mõju inimestele ja keskkonnale.

Eestipoolne partner ja käsiraamatu üks koostaja on SEI-Tallinn.

Käsiraamatule tuginedes on 2004. aastal kavas läbi viia seeria koolitusi ettevõtetele.

Lisainformatsioon:
Kitty Kislenko
Balti Keskkonnafoorum
Tel: 660 4643
E-post: kitty.kislenko@ekm.envir.ee

EKJA VÕETI VASTU INEM-I LIIKMEKS

*INEM-i direktor dr Georg Winter pidamas kõnet
Budapesti Klubi auhinnatseremoonial*

8.–10. oktoobril toimus Stuttgartis Rahvusvahelise Keskkonnajuhtimise Organisatsiooni (INEM) aastakoosolek, mille käigus anti ülevaade aasta jooksul toimunud ning arutati tulevikuplaane. Võeti vastu ka uusi liikmeid. EKJA esitas INEM-ile täisliikmeks astumise avalduse, mis ka rahuldati. INEM-i liikmestaatus võimaldab luua paremaid kontakte teiste selle ala rahvuslike organisatsioonidega ning osaleda rahvusvahelises keskkonnajuhtimisorganisatsioonide võrgustikus.

INEM-i aastakoosolekuga ühel ajal toimus rahvusvahelise Budapesti Klubi (www.club-of-budapest.org) korraldatud pidulik tseremoonia, kus INEM-ile, dr Georg Winteri isikus, anti üle Budapesti Klubi Muuda Maailma - Parima Praktika auhind. INEM ja dr Winter pälvisid tunnustuse keskkonnajuhtimise kontseptsiooni ning selle vahendite arendamise ja propageerimise eest äri- ja tööstusringkondades üle kogu maailma.

Rahvusvaheline Keskkonnajuhtimise Assotsiatsioon (INEM) loodi 1991. aastal ja tema liikmeskonda kuulub rohkem kui 30 keskkonnajuhtimisorganisatsiooni 25 riigist. INEM-i võrgustik hõlmab üle 3000 eri suuruse ja tegevusalaga ettevõtte nii arenenud kui ka arenguriikidest.

INEM on seadnud eesmärgiks vähendada ettevõtluse mõju keskkonnale ning toetada äri- ja tööstusringkondi keskkonna- ja majandusküsimuste lõimimisel. INEM-i peamine ülesanne on keskkonnajuhtimis põhimõtete ja vahendite propageerimine, arendamine, levitamine ja rakendamine üle kogu maailma.

INEM-i KONTAKTID:
International Network for
Environmental Management
Osterstrasse 58
20259 Hamburg, Saksamaa
Tel: +49 40 4907 1600
Faks: +49 40 4907 1601
E-post: office@inem.org
www.inem.org

MIS TEHTUD? MIS TEOKSIL?

29. MAIL

toimus Rahvusraamatukogus Säästva Eesti Instituudi ja EKJA korraldamisel rahvusvaheline keskkonnajuhtimise konverents. Konverentsi eesmärgiks oli tutvustada ja anda ülevaade keskkonnajuhtimise hetkeseisust Euroopas ning Eestis, uutest suundumustest keskkonnajuhtimise valdkonnas ning nende mõjust ettevõtete tegevusele. Teine eesmärk oli tutvustada vastloodud Eesti Keskkonnajuhtimise Assotsiatsiooni, selle eesmärgi, toimimist ja edasist tegevust.

Ettekannetega esinesid INEM-i direktor dr Georg Winter, tunnustatud keskkonnajuhtimiseksperdid Heinz Werner Engel (Belgia Keskkonnanõustajate Assotsiatsioon, ABECE) ja Matthias Gelber (14000 & One Solutions, WYG, Suurbritannia) ning Ungari ja Rootsi keskkonnajuhtimisorganisatsioonide esindajad. Eesti esinejatest andis Harri Moora (SEI-Tallinn) ülevaade keskkonnajuhtimise hetkeseisust Eestis, Irje Lepik rääkis keskkonnajuhtimissüsteemi rakendamise raskustest ja edusammudest AS Cleanaways ning Valdur Lahtvee tutvustas vastloodud Eesti Keskkonnajuhtimise Assotsiatsiooni.

Konverentsi ettekannetega saab tutvuda EKJA koduleheküljel.

17. OKTOOBRI

toimus esimene EKJA liikmetele mõeldud seminar, kus osavõtjatele tutvustati muudatusi Eesti keskkonnavalastes õigusaktides. Muuhulgas olid kõne all planeerimisseadus, keskkonnamõju hindamise ja keskkonnanõuditeerimisseadus, jäätmeseadus, kemikaaliseadus jne. Edaspidi on kavas korraldada taoliseid kohtumisi regulaarselt.

24.–25. NOVEMBRINI

toimub EKJA liikmete õppereis Stockholmis. Võõrustajaks on Rootsi Keskkonnajuhtimise Assotsiatsioon (www.nmc.a.se). Kahe päeva jooksul tutvutakse Rootsi ettevõtete keskkonnategevusega ning riigi, omavalitsuste ja ettevõtete omavahelise koostöö võimalustega keskkonnajuhtimise valdkonnas.

25. NOVEMBRIL

korraldab Eesti Energia AS Radisson SAS hotellis Euroopa Liidu Life-Environment OSELCA (Oil Shale Electricity Life Cycle Assessment) projekti avaseminar. Seminar eesmärgiks on tutvustada olulistsükli hindamise (LCA) põhimõtteid, selle rakendamise majanduslikku kasu ettevõtetele ning OSELCA projekti kui LCA meetodika maaletoojat Eestis. Seminar on mõeldud eelkõige tööstusettevõtetele.

Täpsem info:
Reigo Lehtla
Eesti Energia AS
Tel: 715 2895
GSM: 051 10 459
E-post: reigo.lehtla@energia.ee

4.–5. DETSEMBRINI

toimub Euroopa keskkonnajuhtimis- ja -auditeerimissüsteemi (EMAS) tutvustav kahepäevane koolitus Peoleo hotellis (Laagris). Koolitus on mõeldud eelkõige keskkonnajuhtimissüsteemi (ISO 14001) juba juurutanud ettevõtetele. Koolitust finantseerib Keskkonnaministeerium. Osavõtt on tasuta.

Täpsem info ja registreerimine:
Vahur Keerberg
Säästva Eesti Instituut
Tel: 672 6115
E-post: vahur@seit.ee

4.–5. DETSEMBRINI

toimub Göteborgis Põhjamaade keskkonnatehnoloogia konverents. Korraldajaks on Põhjamaade Ministrite Nõukogu ja Rootsi Keskkonnaministeerium. Konverentsi eesmärk on Põhjamaade, Balti riikide ja Loode-Venemaa regiooni koostöövõimaluste väljaselgitamine keskkonnavalaste uurimustööde ja arengukavade läbiviimisel, piiriüleste süsteemsete lahenduste arendamine ühise ekspordi toetamiseks ning majandustegevust mõjutavate keskkonnategevuste arengud regioonis.

Lisainformatsioon:
Jenny Olofsson
Rootsi Keskkonnaministeerium
Tel: +46 8405 1811
E-post:
jenny.olofsson@environment.ministry.se

Trükitud ümbertöödeldud paberile looduslike õlide ja värvide baasil valmistatud värvidega.
©Triip